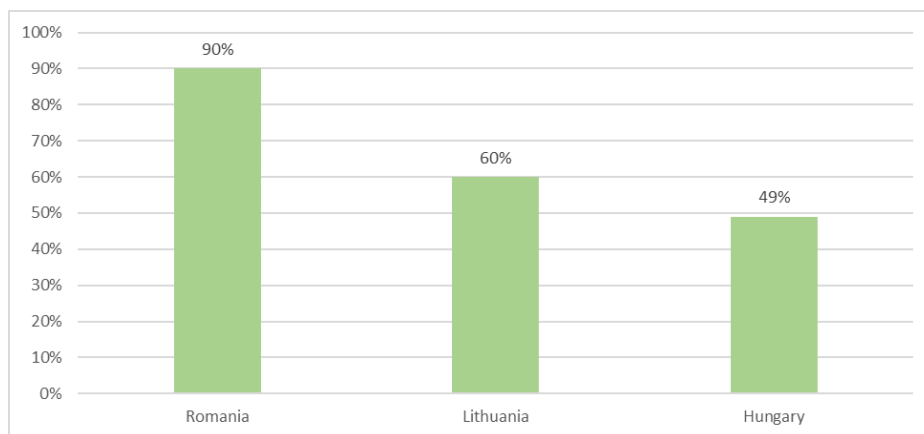

2021-1-HU01-KA210-SCH-000032368

Szakemberek/tanárok válaszai

1. A kérdőívet kitöltők közül:

- **Romániában:** 90%-a városi környezetben dolgozik
- **Litvániában:** 60%-a városi környezetben dolgozik
- **Magyarországon:** 49%-a városi környezetben dolgozik

2. A kérdőívet kitöltő szakemberek a következő életkorú SNI gyermekekkel dolgoznak:

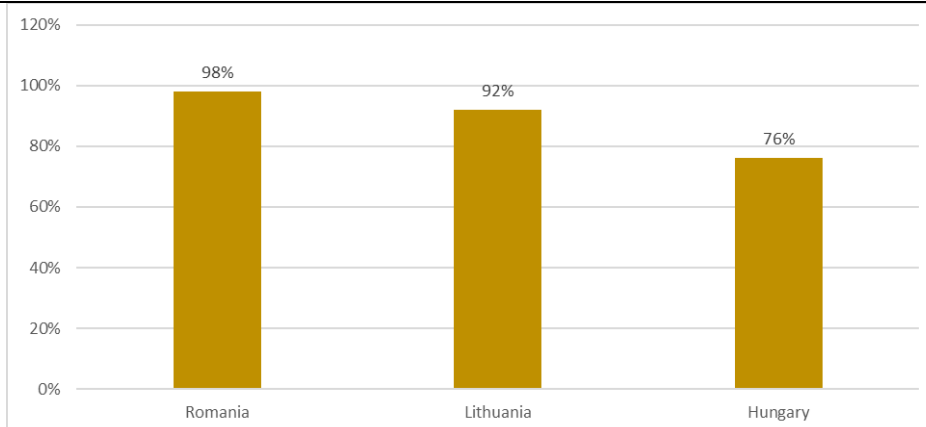
- Romániában a 2-40 év közöttiek

- Litvániában 7-10 év közöttiek
- Magyarországon 3-18 év közöttiek

3. A kérdőívet kitöltők közül:

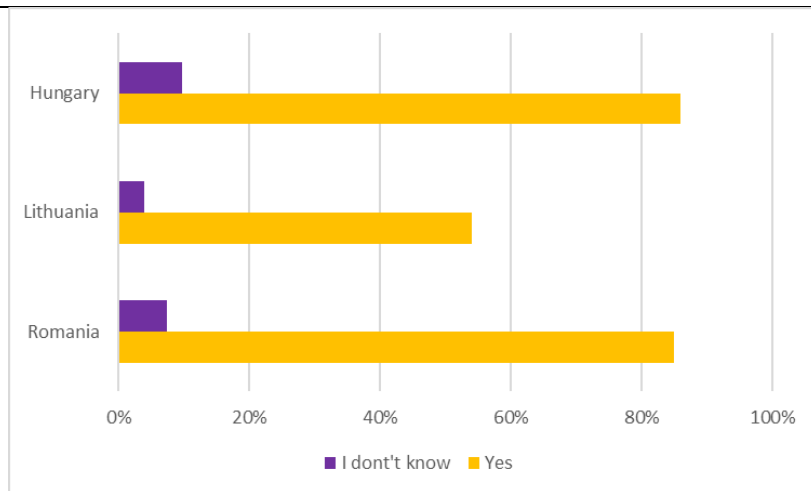
- Romániában a legtöbb szakember általános iskolai tanár 27%, gyógypedagógus 23%, logopédus és tanár 10%.
- Litvániában a legtöbb szakember iskolai tanár 62%, gyógypedagógus 22%, logopédus 16%
- Magyarországon gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő tanár

4. Az intézmény anyagi támogatása:

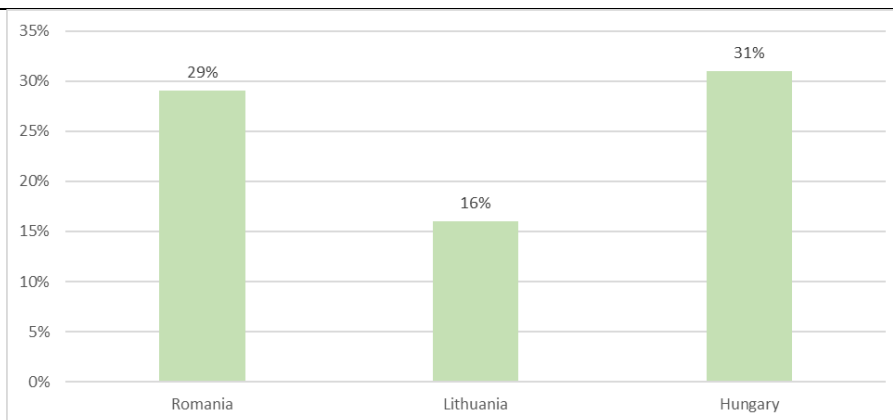
- Románia állami 98%
- Litvánia állami 92%
- Magyarország állami 76%

5. Inkluzív program SNI gyermekek számára:

- **Románia:** az intézmények 85%-a biztosít befogadó programot SNI gyermekek számára. Érdekes tény, hogy a szakemberek 7,5%-a nem tudja a választ erre a kérdésre.
- **Litvánia:** az intézmények 54%-a biztosít befogadó programot SNI gyermekek számára. Érdekes tény, hogy a szakemberek 4%-a nem tudja a választ erre a kérdésre.
- **Magyarország:** 86% - igen, és 9,8% nem tudja

6. Arra a kérdésre, hogy a szakemberek speciális iskolában dolgoznak-e, a következő válaszok érkeztek:

- **Románia:** A tanárok 29%-a válaszolt IGEN.
- **Litvánia:** A tanárok 16%-a válaszolt IGEN

- **Magyarország:** a tanárok 31%-a válaszolt IGEN.

6b. A speciális iskolában dolgozók a következőképpen jellemezték intézményüket:

- **Románia:**

Minden gyerek egyenlő! Minden gyermeknek egyenlő esélyei vannak a szakma elsajátítására! Minden gyermeket támogatunk a szakma elsajátításában!

Mind a gyógypedagógiai osztályokban, mind a közoktatási osztályokban az SNI gyermekek befogadása több szinten valósul meg.

Tiszteletben tartja az egyéniséget, a programokat a gyermekek fejlettségi szintjéhez igazítja.

Felkészült intézmény, felkészült szakemberekkel.

Speciális Szakképző Iskola, Kozmutza Flora Hallássérültek Speciális Iskolája, állami fenntartású, félig bentlakásos iskola súlyos értelmi és társult fogyatékos gyermekek számára.

- **Litvánia:**

Egyéni oktatás magas és nagyon magas speciális igényű tanulók számára.

Gyógypedagógiai Központ súlyos és nagyon súlyos sajátos nevelési igényű tanulók számára.

Speciális iskola általános osztályokkal.

Szociális nappali ellátást is biztosít.

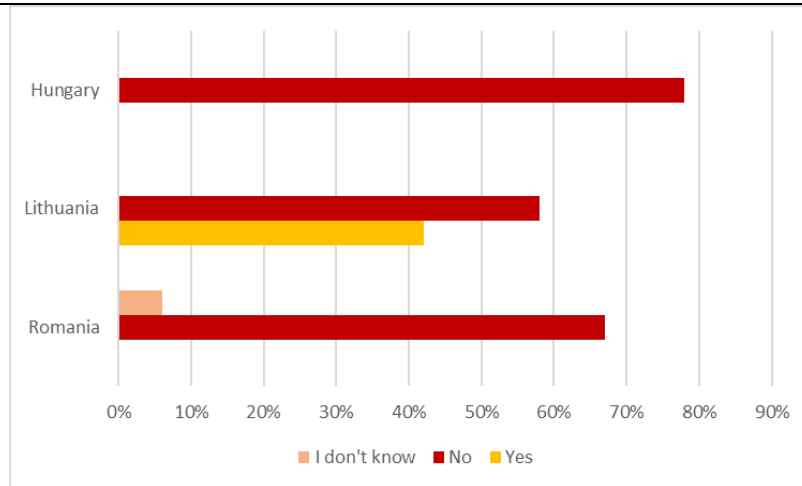
Halmozottan fejlődésben akadályozott tanulók számára.

- **Magyarország:**

EGYMI, autista specifikus intézmény, HHH gyermekek, BTMN, Beszédjavító Általános Iskola, előírt fejlesztő intézmény, kiemelten tehetséges gyermekek fejlesztése, 80% SNI, szegregált szakiskola/óvoda, iskola, halmozottan fogyatékos gyermekek iskolája, járóbeteg korai fejlesztés, mobil oktatói szolgálat, fogyatékos gyermekek iskolája, SNI tanulók műszaki és szakiskolai, szegregált intézmény kollégiummal.

Túlzsúfolt, zsarnoki vezetés, nincs túlóradíj, mindenkit el kell fogadnunk, nincsenek feltételek (anyagi, személyi) a fogyatékos gyerekek elhelyezéséhez, óvónőhiányunk van, nem tudjuk ellátni őket.

7. Megkérdezve a szakembereket, hogy van-e elegendő szakember az intézményben, ahol dolgoznak, azt válaszolták:

• Románia:

67%-NEM

6%-nem tudom

• Litvánia:

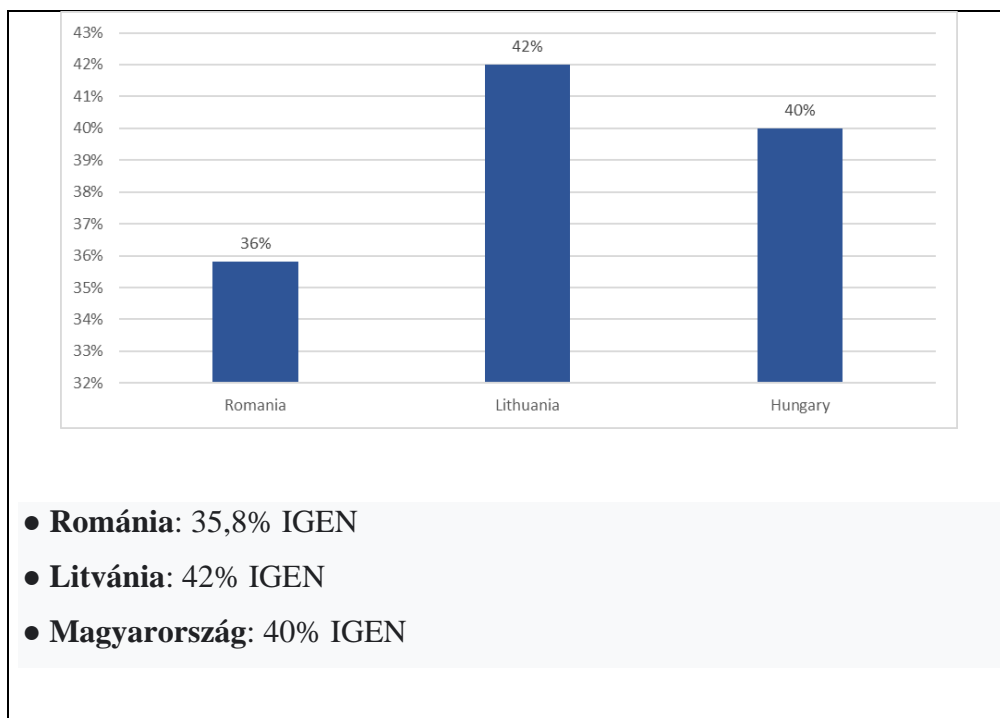
58% - NEM

42% - IGEN

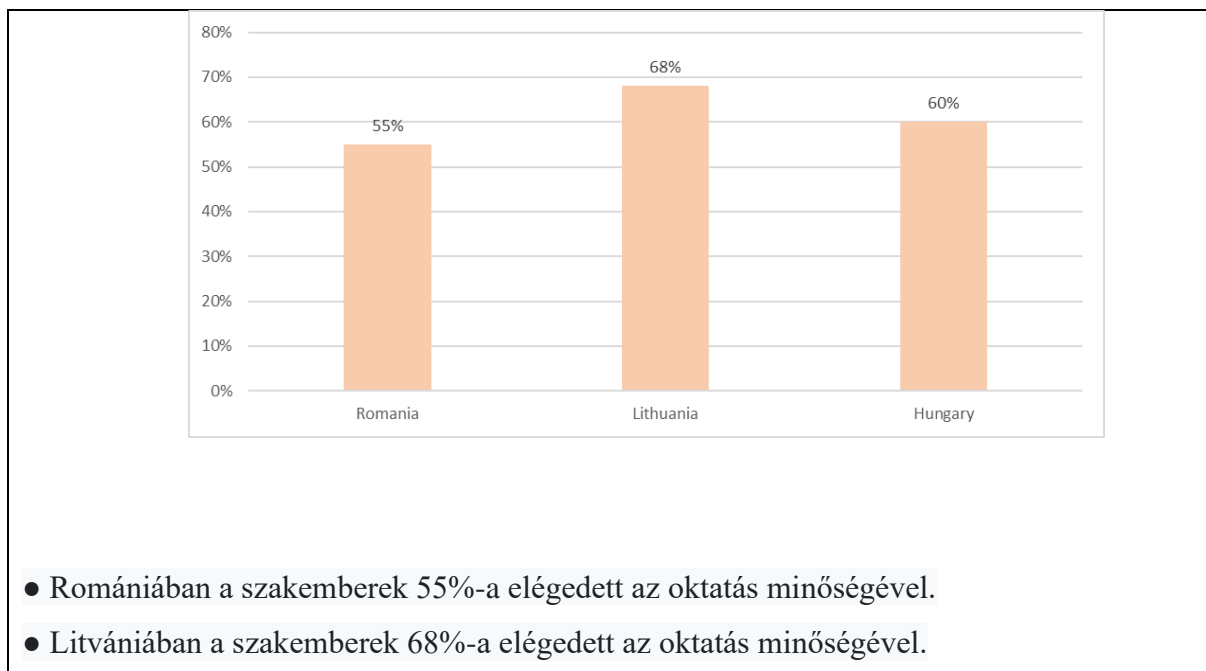
• Magyarország:

78% - NEM

8. Az elérhető fejlesztő, nevelési szolgáltatásokról:

9. Arról, hogy a szakemberek elégedettek az iskola/intézmény minőségével, ahol dolgoznak, úgy gondolták:

- Magyarországon a szakemberek 60%-a elégedett az oktatás minőségével.

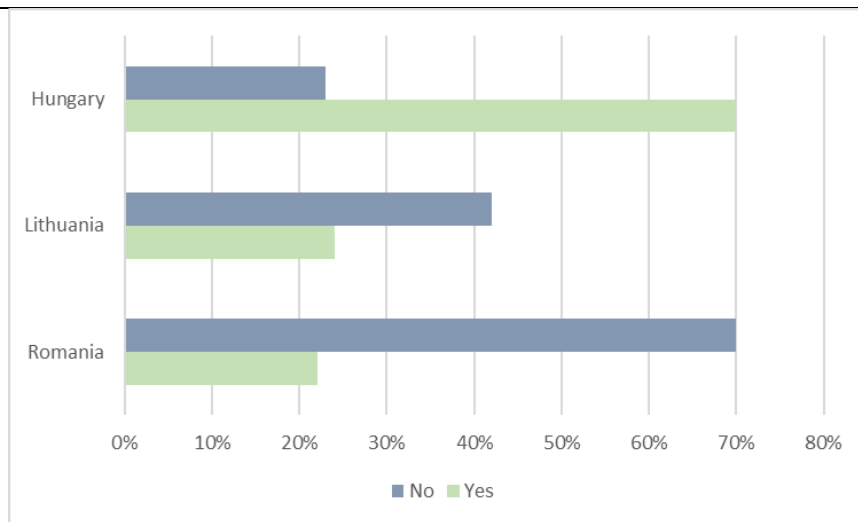
10. Intézmények, amelyekben a legtöbb gyermek tanul:

- **Románia:** 120-340 diák
- **Litvánia:** 18-854 diák
- **Magyarország:** 12-900 diák

11. A szakembereket arról kérdeztük, hogy hány gyermeknek van olyan diagnózisa, hogy iskolájában/intézményében speciális oktatásra van szüksége. A következőképpen válaszoltak:

- **Románia:** A pedagógusok 60%-a azt válaszolta, hogy a SNI gyerekek száma 1-15 között van.
- **Litvánia:** 1-125
- **Magyarország:** A pedagógusok 60%-a azt válaszolta, hogy a SNI gyermekek száma 1-15 között van.

12. Arra a kérdésre, hogy a gyerekek megkapják-e a szükséges terápiát, a szakemberek a következőképpen válaszoltak:

• **Románia:** 22% IGEN, 70% NEM

• **Litvánia:** 24% IGEN, 42% NEM és 34% nem válaszolt.

Feltételezhető, hogy a szakemberek nem tudják, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók megfelelő terápiás oktatásban részesülnek-e, vagy nem értették a kérdést.

• **Magyarország:** 70 % IGEN, 23 % NEM

13. Az ok, amiért a gyerekek nem kapják meg a szükséges terápiát:

• **Románia:**

1. Szakemberek hiánya.
2. Kevés idő a fejlesztésre.
3. Szolgáltatások hiánya.

• **Litvánia:**

1. Oktatáspolitikai probléma
2. Szolgáltatások hiánya.
3. Információhiány.

• **Magyarország:**

1. Szakemberek hiánya.
2. Kevés idő a fejlesztésre.
3. Oktatáspolitikai problémák

14. Szakértők szerint egy tanárnak a következő ismeretekkel és képességekkel kell rendelkeznie:

Románia, Litvánia, Magyarország:

- empátia, türelem, nyitottság, önismeret, érzelmi intelligencia, önfejlesztés, tolerancia.
- legyen erős akarátú, elkötelezett, szerető, boldog, nyugodt, kitartó
- megfelelő képzés az SNI ismeretek terén
- gyógypedagógiai és pszichológiai alapismeretek/gyógypedagógiai pszichológiai képzés
- az egyéni képességek figyelembevétele és a másság elfogadása
- nyitottnak lenni az alternatív pedagógiára és az új kutatásokra
- hatékony verbális és non-verbális kommunikáció
- SNI gyermekekkel való munkavégzés gyakorlati tapasztalata
- legyen képes a tanulási programokat és anyagokat a gyermekek igényeihez igazítani
- figyelemfelkeltés (fejlesztési programok, képzések, webináriumok stb.)
- általános és szakmai ismeretek.

15. Milyen ismereteket, képességeket vár el a SNI gyermekek szüleitől?

● **Románia:**

1. Reális képe legyen gyermekéről.
2. Legyen partner a fejlesztési folyamatban, a terápiában.
3. Tisztában legyen az SNI fogalmával és tartalmával.

● **Litvánia:**

1. Reális képe legyen gyermekéről.
2. Tisztában legyen az SNI fogalmával és tartalmával.

3. Legyen partner a fejlesztési folyamatban, a terápiában.

● **Magyarország:**

1. Legyen partner a fejlesztési folyamatban, a terápiában

2. Reális képe legyen gyermekéről.

3. Tudja, hova forduljon segítségért.

+ Ne érezze magát megbélyegezve, ha a gyerekek van papírja, mert az elzárja őket a segítségtől.

16. A szakemberek szerint az SNI tanulóknak felnőttként a következő ismeretekkel és készségekkel kell rendelkezniük:

Románia, Litvánia, Magyarország:

- önellátáshoz szükséges készségek: higiénia, vásárlás, főzés, öltözködés, alapvető olvasási, írási és számolási készség a mindennapi életben való megbirkózáshoz, érdeklődés és pszichomotoros készségek a szakma elsajátításához, tájékozódás időben és térben

- a pénz (valuta) értékének ismerete és felhasználása

- az önálló életvitelhez szükséges alapkészségek: öltözködés, takarítás, táplálkozás.

Alapvető háztartási ismeretek: takarítás, mosogatás, főzés. Egyszerű pénzkezelési készségek. Érzelemkezelési stratégiák ismerete

- Képes önállóan gazdálkodni a közösségben. Annak ismerete, hogyan kell segítséget kérni, ha szükséges. Hogy helyesen érzékelje a világot, amelyben él

- önbizalom, önérvényesítés, rugalmasság, társaságkedvelő

- alapismeretek, szakmai ismeretek, kommunikációs készség (verbális, non-verbális), nyelvtudás, gazdasági ismeretek, digitális készségek, jogainak megismerése

- a társadalomba való beilleszkedés, alkalmazkodás

- tájékozódási képesség

- tudni, hol lehet segítséget kérni

17. A szakemberek az alábbi szakmákat ajánlják SNI tanulóknak:

pék, kertész, kézműves, takarító, varrónő, hevedermunkás, rakodó/fuvarcsomagoló, asztalos, szakács, pincér, szakácsasszisztens/pincérnő, segédszakács, segédszakács, alkatrész munkás, állattartó, kisvállalkozási kisegítő, kisvállalkozói kisegítő, mezőgazdasági kisegítő munkás, eladó, fodrász, futár, boltos, portás, sofőr, biztonsági őr, pénztáros, fodrász, cukrász, masszőr, manikűrös, kereskedelmi munkás, farmer, szerelő

Érdekes, hogy senki nem említette, hogy a SNI-s gyerekek felsőoktatásban részesülhetnek.

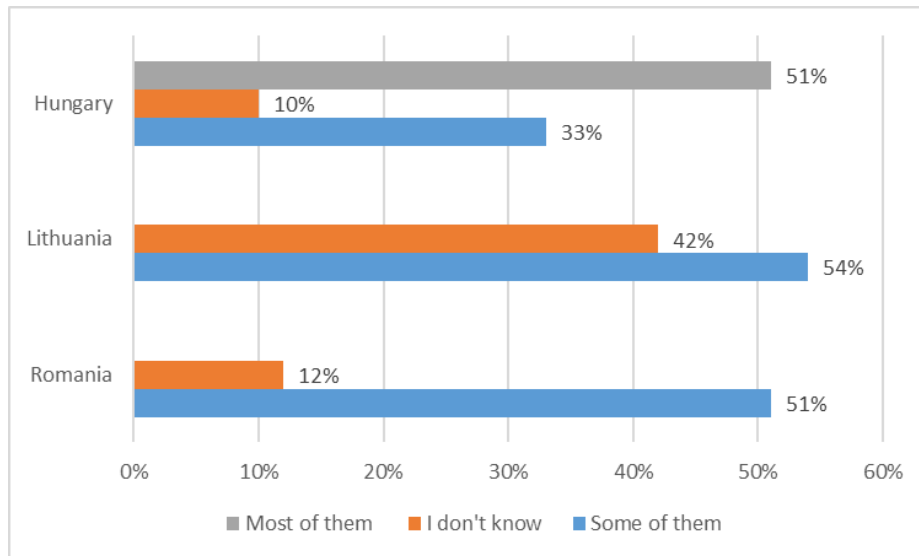
A többség elsősorban szakképzett munkákra gondol: vendéglátás, kereskedelem, építőipar stb., vagy informatika, vagy kreatív munka, pl.

bolti eladó, kert-/parkőr, gyermekfelügyelet, pincér, cukrász, bőrmunkás, kőműves, lovas, állatgondozó, gépíró, nyelv, festő, sport, művészet, kézművesség, masszőr, szakács, burkoló informatikus, kreatív digitális szakember, virágkötő, kosárfonó, szabó, építkezés, asztalos, szociális munkás, varrónő, portás, takarító, mosodai munkás

27% nem adott konkrét választ:

Nem tudok válaszolni, mert minden gyerek más, képességeitől függ/megfelel az érdeklődésnek/attól függ, hogy miben jó.

18. Képesek lesznek-e SNI tanulói felnőttként önállóan élni nem szülői házban?

- **Románia:**

- Néhányan- 51%

- Nem tudom -12%

- Megjegyezhető, hogy senki nem válaszolt IGEN-t.

- **Litvánia:**

- Néhányan - 54%

- Nem tudom - 42%

- **Magyarország:**

- Néhányan – 33%

- Nem tudom - 10%

- A legtöbb - 51%

19. A szakemberek a következő lehetőségeket látják a jövőben:

- **Románia:**

- kevesebb gyerek egy osztályban, SNI gyermekek számára megfelelőbb programok, fejlesztésük nagyobb időkerete, a pedagógusok képzése a SNI gyermekek oktatásának módszertani kérdéseiben, külön termék kialakítása a SNI gyermekek fejlesztő foglalkozásaira
- a fejlesztéshez szükséges anyagi források megléte, kívülállók bevonása, rehabilitációs csoportok, korai fejlesztés (bölesőde, óvoda), kevesebb elméleti tárgy
- lehetőség a különböző helyek meglátogatására, szocializáció más iskolák tanulóival
- tanári asszisztens minden osztályba, amelybe SNI gyermeket integrálnak
- a társadalom tudatosabbá és felelősségteljesebbé tétele az SNI gyermekek iránt
- a tananyag átdolgozása/ gyakorlatiasabb anyagok

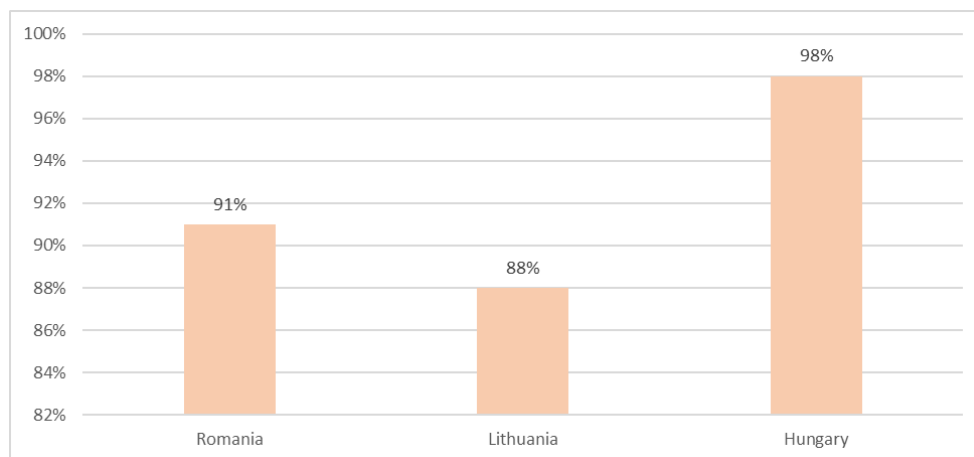
● **Litvánia:**

- Kisebb osztályok, több szakember, több finanszírozás.
- Minden osztályteremben napi támogatást kap egy gyógypedagógus.
- Beszédterápia legalább heti 2 alkalommal.
- A legnehezebb esetekben - speciális általános osztályok - fokozatos beilleszkedés a többségi osztályokba a gyermekek egyéni képességei szerint.
- Megnövelt finanszírozás.
- Innovatívabb munkaeszközök.

● **Magyarország:**

- több tanár, nincs aki helyettesítsen (21 szavazat)
- egyszerre több tanárra vagy asszisztensre van szükség (16 szavazat)
- kisebb osztálylétszám (14 szavazat)
- a fejlesztő helyiségek teljes hiánya (11 szavazat)
- Nem látok lehetőséget a változtatásra/reménytelen (11 szavazat)
- workshop, projekt mentor program indítás, speciális programok (10 szavazat)
- továbbképzés (7 szavazat)
- kevesebb tananyag/óra gyerekeknek (5 szavazat)
- készségfejlesztés fókusz (4 szavazat)
- szülői végzettség (3 szavazat)
- előkészítő osztály (2 szavazat)
- több fizetés (1 szavazat)

20. Fejlesztő/pedagógiai munkám a tanulók igényeire, erősségeire épül.

Románia: A tanárok 91%-a egyetértett ezzel az állítással, és 4%-a nem válaszolt.

Litvánia: A tanárok 88%-a egyetértett ezzel az állítással.

Magyarország: a tanárok 98%-a értett egyet ezzel az állítással, 2%-a pedig részben.

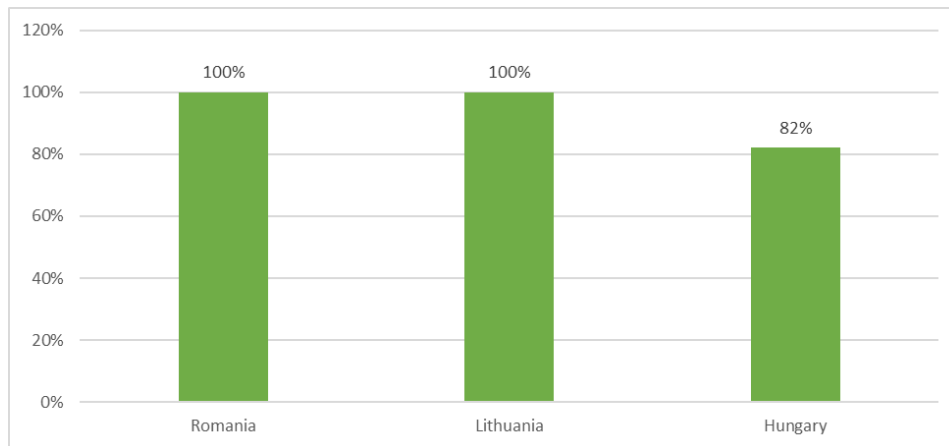
21. Milyen módszertani, pénzügyi, szervezeti lehetőségekkel támogatja az Ön SNI gyerekekkel való munkáját intézménye?

Románia: továbbképzéseken való részvétel, tananyagok, speciálisan felszerelt tantermek, projektek (EU vagy nemzeti finanszírozással)

• **Litvánia:** továbbképzéseken való részvétel, tananyagok, projektek (EU vagy nemzeti finanszírozású), speciálisan felszerelt tantermek.

• **Magyarország:** továbbképzéseken való részvétel, oktatási anyagok, speciálisan felszerelt tantermek, uniós vagy nemzeti támogatású projektek.

22. Mit tesz Ön szakmai fejlődése érdekében?

Románia: továbbképzéseken való részvétel (100%), egyéni tanulás, fórumok és csoportok.

A kerekasztal-beszélgetéseket és a nemzetközi tanulást azonos többségben említik.

Litvánia: továbbképzéseken való részvétel (100%), egyéni tanulás, fókuszcsoportos beszélgetés. A legkevésbé válaszoltak: fórumok, csoportok.

Magyarország: továbbképzéseken való részvétel (82%), fórumok és csoportok az interneten, egyéni tanulás.

23. Hogyan működik együtt az SNI tanulók családjával?

- **Románia:** megoldások keresése csapaton belül, csapatban tanulás, nehéz helyzetek rendszeres megbeszélése.

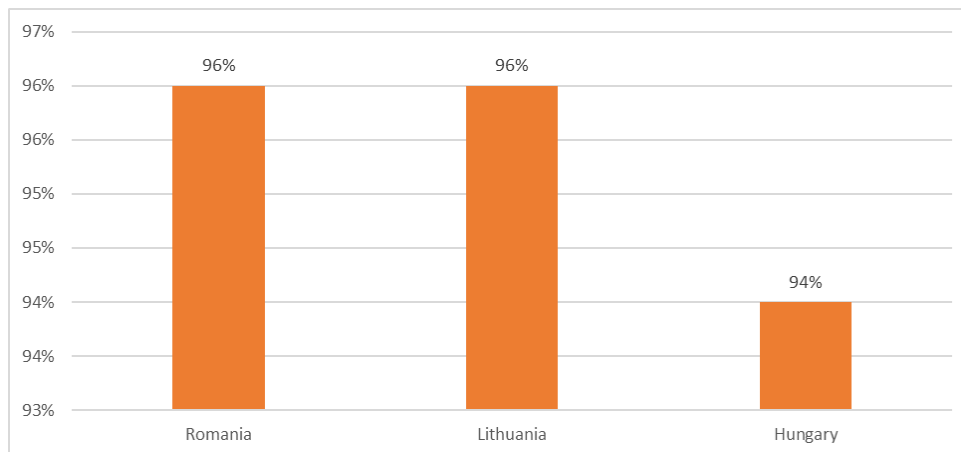
Érdekes, hogy senki nem említett más alternatívákat.

● **Litvánia:** a nehéz helyzetek rendszeres megbeszélése a szülőkkel, egyéni tanulási terveke kidolgozása csapatban a szülőkkel, a döntéseket csapatban, a szülőkkel közösen hozzák meg.

A másik válasz az volt, hogy nem kell ilyen tanulókat tanítani.

● **Magyarország:** problémák feltárása, rendszeres megbeszélése, a gyerekek teljesítményének megünneplése, egyéni fejlesztési tervek készítése csapatban. Érdekes további megjegyzések: a szülők nem nyitottak, nem foglalkoznak a gyerekeik problémáival, kevés a kapcsolatuk velük, nincs együttműködés, nincs szülői igény, legfeljebb ritkán, nincs partnerkapcsolat, ha kérdezik, 100-ból 2 szülő igényli.

24. Ki kezdeményezi az együttműködést?

- **Románia:** általában az iskola kezdeményezi a kommunikációt-96%
- **Litvánia:** általában az iskola kezdeményezi a kommunikációt - 96%
- **Magyarország:** általában az iskola kezdeményezi a kommunikációt-94%

25. Hogyan szerez információt? Kérjük, írjon linkeket, könyveket, amelyek segítik a szakmai fejlődését!

Románia:

- könyvek: Barabási Tünde - Dósa Zoltán: A különbözőség pszichológiája és differenciáló pedagógia, Gyarmathy Éva: Waldorf pedagógia, Montessori pedagógia, Gyógyító mesék c. könyv, Bartók Éva: Játék, öröm, csillogás, Gyarmathy Éva: Diszlexia, Adrian Rosan: Psihopedagogia speciala. Modele de evaluare si interventie, Vinkler Marta könyvei
- internet: facebook csoportok, webináriumok, Pinterest, www.skinllo.hu, www.bekesegymi.hu, Whatsapp, online fórumok, online platformok, online könyvek/cikkek, Youtube videók
- együttműködni szakemberekkel, tanácsot, véleményt kérni
- speciális segédmunkafüzetek, fejlesztő munkafüzetek
- kommunikációs készségeket fejlesztő könyvek és drámajátékok gyűjteménye
- szakmai konferenciák, Dr. Gyarmathy Éva és Dr. Danauer Nándor előadásai
- tudományos cikkek
- 1001 ötlet
- könyvtár

Litvánia:

- Litván nemzeti honlapok <https://smsm.lrv.lt> www.educator.lt www.mkc.lt , <https://smsm.lrv.lt/?lang=lt> ,
- könyvek: Sue Cowley a "Hogyan irányítsuk a szemtelent?" című könyvében, -Sue Cowley "Training Clinic".
- könyve Viv East és Linda Evans "Egy pillantásra: gyakorlati útmutató a gyermekek speciális igényeinek kielégítéséhez
- Online, szemináriumok, képzések, szakmai gyakorlatok.

Magyarország:

Könyvek: Montágh Imre, Gyarmathy Éva könyvei, Az értelmileg akadályozott tanulók foglalkozása, Winn M.: Gyerekek gyerekkor nélkül, Vajda Zs.: A gyermek pszichológiai fejlődése, Julia Moor Hogyan játszunk és tanuljunk autista gyerekekkel?, Sally Goddard Reflexek, tanulás és viselkedés, Sally Goddard Reflexek, tanulás és viselkedés.

Csoportok (FB): fejlesztés középiskolában (tanulási zavarok és nehézségek),
Gyógypedagógusok a gyógypedagógiáért, SNI csoportok, logopédiai csoportok, autizmus
A-Z-ig, Nikkelbolha - ADHD és autizmus egy helyen,
Web: nild.hu, sniikt.wordpress.com, OFOE (osztalyfonok.hu), skatulya.hu, mfflt.hu,
demoszthenesz.hu, Finn oktatási minisztérium honlapja, gyógypedagógia.lap.hu, auti.hu,
Gyógypedagógiai Szemle, Slachta NSZI Margit: nszi.hu, ojs,elte.hu/gyogypedszemle,
Vadaskert: vadaskert.hu, Bethesda: bethesda.hu, Mars Alapítvány: marsalapitvany.hu.
Konzultáció szakemberrel
Bibliográfia: pl. Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat és Logopédiai Szakszolgálat
Konferenciák (Pl. Zöldkakas, ELTE).

